

MUSİQİMİZİN TƏRƏQQİSİ

Musiqimizin tərəqqisi və inkişafının başlıca şərtlərindən biri nədir? Keçilən yolu düzgün qiymətləndirmək, hazırkı vəziyyəti obyektiv təhlil etməyi bacarmaq, musiqi təfəkkürümüzün inkişafında qanunauyğunluqları açmaq, bu bünövrə üzərində qarşımızda dayanan problemləri və vəzifələri müəyyənləşdirmək. Şəksiz, çətin və mürəkkəb məsələdir. Lakin biz bu gün tarixi öz əlimizlə yarıdırıq. Zaman bizi qabağa aparır, həyati gerçəklik bizimlə çiyin-çiyinə irəliləyir, musiqimizin tarixi isə bu gün, yüz illər və epoxalarla deyil, illər və on illərlə ölçülür.

Misal üçün uzağa getmək lazım deyil. Bizim çoxumuz, bəstəkarların yaşlı nəsli Azərbaycan musiqisinin bir neçə inkişaf dövrünü görmüşük. Biz «Koroğlu»nun ilk tamaşasında iştirak etmişik. Xalqımızın tarixində simfoniya janrı, kamera musiqisi, balet sənəti gözlərimiz qarşısında yaranmış və bərqərar olmuşdur. Vaxt var idi, bizi – Azərbaycan bəstəkarlarını barmaqla saymaq olurdu. İncəsənətimiz gözlərimiz qarşısında möhkəmləndi və boy atdı, cəsarətlə Ümumittifaq miqyasına çıxdı, sonra isə dünyanın bütün qitələrində gur, gənc səslə öz varlığını bildirdi. Hazırda vətənimizin çoxmillətli incəsənəti içərisində Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbi özünəməxsus ləyaqətli yer tutur.

Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbi – bu söz necə də qürurla səslənir. Görün nə qədər tutumlu, çoxcəhətli bir musiqi haqqında təsəvvür yaradır. Biz iqiqat fəxr edirik ki, bu üç kəlmə bir neçə il əvvəl musiqişünaslığa təbii surətdə daxil olub, bunu heç kəsə dedirtməyə özümüz səy göstərməmişik. Bu tədbir yaradıcı əməyimizin, yaradıcı inkişafımızın və boy atmağımızın qanuni nəticəsidir.

Son illərdə Azərbaycan bəstəkarları ən müxtəlif janrlarda

çoxlu əsər yaratmışlar. İri formalı simfonik əsərlər içərisində Soltan Hacıbəyovun simfonik orkestr üçün konsertini, Fikrət Əmirovun «Simfonik rəqsləri»ni, Cahangir Cahangirovun Sabirin sözlərinə yazılmış oratoriyasını, Səid Rüstəmovun tar üçün konsertini, Xəyyam Mirzəzadənin «Oçerklər-63»ünü, Arif Məlikovun «Metamorfozlar»ını, Ramiz Mustafayevin «Oktyabr» oratoriyasını, Vasif Adıgözəlovun ikinci simfoniyasını, Hacı Xanməmmədovun tar ilə simfonik orkestr üçün ikinci konsertini, Musa Mirzəyevin simfoniyasını, Azər Rzayevin kamera orkestri üçün poemasını, Nəriman Məmmədovun fortepiano üçün konsertini qeyd etmək lazımdır. Mən bu siyahıya, öz yaradıcı fəaliyyətinə cəsarətlə başlayan Azərbaycan bəstəkarlarının gənc nəslinin əsərlərini də məmnuniyyətlə daxil edirəm. Bunlar Aqşin Əlizadənin və Məmməd Quliyevin kamera orkestri üçün simfoniyaları, Fərəc Qarayevin «Konçerto-grosso»su, Oleq Felzerin vokal silsiləsidir.

Keçən il bəstəkarlarımızın yaradıcılığında musiqili kome-diya janrı mühüm yer tutmuşdur. Bu janrdə yaranan əsərlər içərisində Rauf Hacıyevin «Mənim məhəbbətim Kuba», Tofiq Quliyevin «Sənin bircə sözün», Süleyman Ələsgərovun Ü.Hacıbəyov adına respublika Dövlət mükafatına layiq görülmüş «Milyonçunun dilənçi oğlu», Zakir Bağirov, Şəfiqə Axundova, Telman Hacıyev və başqalarının musiqili komediyalarının adlarını çəkmək olar. Opera–balet əsərlərinin siyahısı isə qısadır; Vasif Adıgözəlov – «Ölülər», Ramiz Mustafayev – «Polad» radio operası, Oqtay Zülfüqarov «Pişik və sərçə» uşaq radio operası, İbrahim Məmmədov «Tülkü və Alabaş» operası, Əşrəf Abbasov – «Qaraca qız» baleti, Tofiq Bakıxanov – birpərdəli «Xəzər balladası» baleti.